

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı

9 Şubat 2016 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma usul ve esasları hakkında görüşmeler

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) (Alt Komisyon metni)

9 Şubat 2016 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.35

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)
BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)
SÖZCÜ: Serap YAŞAR (İstanbul)
KÂTİP: Adnan BOYNUKARA (Adıyaman)

BAŞKAN - Komisyonumuzun çok değerli üyelerini, Bakanımı ve diğer katılanları sevgiyle selamlayarak yeter sayısı oluşan, nisabi oluşan Komisyonumun toplantısı açıyorum.

Çalışmalara ve müzakereye başlangıç iradesini ekliyorum. Çalışmalarımızın hayırlı olmasını diliyorum ve müzakerelerin alt komisyon metni üzerinden geleceğe uygun olarak yürütülmesi hususunu Komisyonun yüksek bilgilerine arz ediyorum.

1'inci maddeyi okutuyorum...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Pardon Başkanım.

BAŞKAN – Ömer Bey, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) - Benim usulle ilgili bir görüşüm vardı.

BAŞKAN – Tabii, tabii. Usul esasa takaddüm ediyor tabii.

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma usul ve esasları hakkında görüşmeler

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, Adalet Bakanlığının değerli bürokratları, sivil toplum örgütlerinin ve çeşitli sektörlerin değerli temsilcileri, Türkiye Barolar Birliğinin değerli yetkilisi, değerli akademisyenler, kıymetli basın mensupları; ben de hepinize saygılarımı sunuyorum.

Usulle ilgili söz aldım. Evet, önemli bir, Türkiye için önemli bir düzenlemeyi görüşüyoruz. Bu düzenlememin otuz dört yıldır çıkmamasının çeşitli nedenleri var. Hassas bir konu. Şu anda bir belirsizlik ortamı var. Bunun bir yasal düzenlemeye kavuşturulmak istenmesi tabii ki olumlu bir girişim. Bir tarafta birey var, bireyin kendine özgü, başkasıyla hiç özdeşleşmeyen hakları söz konusu. Diğer yanda devlet var, o bireyin yaşadığı topluluğu yöneten devlet; o devletin o düzenlemeyi yapabilmesi için özel bilgilere ihtiyacı var. Öte yanda da teknolojinin son derece gelişmiş olduğu bir ortamda sektörel pazarlama anlamında da o bireyin kişisel verilerine ihtiyaç var. Bu anlamda bireyin kişisel verilerinin korunmasıyla bu istisnalar arasında önemli bir dengenin oluşması gerekiyor. Keza bu konudaki en büyük dayanak da 1995 yılında Avrupa Birliğinin kriteri. Bu kriter esas alınarak yasal düzenleme yapılmaya çalışılmış, zaman zaman tepki görmüş düzenleme, sık sık geri çevrilmiş ve uzunca bir görüşme silsilesinden sonra bugüne gelinmiş. Keza geçtiğimiz yıl Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun çekincelerinin bu tasarıya işlenmesi sevindirici bir gelişme. Bu anlamda bunu da olumlu buluyoruz. Bu Komisyonunuz kısa sürede Komisyona sevk edilen tasarının bir an önce yasallaşmasının Avrupa Birliğine uyum sürecinde önemli olduğunu, keza serbest dolaşımında da önemli bir katkısının olacağını söyledi, söylediniz ve biz de seve seve bir an önce bu düzenlemenin yasallaşması için süreden fedakârlıkta bulunduk. Nitekim geçtiğimiz hafta Meclis tatilde olmasına rağmen alt komisyon üyeleri olarak burada toplandık, değerlendirmelerimizi yaptık. Her şeyden önce şunun bilinmesini isterim ki böyle bir düzenlemenin bir an önce yasallaşmasını elbette biz de istiyoruz. Şu anda kişisel verilerimiz çeşitli yerlerde elden ele dolaşıyor, bunun bir sisteme kavuşmasında yarar var. Lakin şöyle bir şey var, burada bir serzenişimizi de ifade etmek isteriz: Böyle bir şey acele yapılmaya kalkışıldığı zaman -geçmiş deneyimlerimizde de- insanın içine ister istemez bir kuşku geliyor.

Bir araştırmadan sonra, keza bazı dostlarımızın “Ya, şuna da bir bakın.” demesinden sonra baktık ki 15 Aralık 2015 günü Avrupa Birliği bir basın toplantısı yapmış ve 1995’te kabul edilen bu kriterlerin değiştirilmesi yönünde bir karar almış. Keza bu kararın yasallaşma yani Avrupa Parlamentosundan geçme tarihi de Mart 2016 olarak belirlenmiş. Nitekim, buna ilişkin taslak metin birtakım hukuk kuruluşlarına, Avrupa’da itibarlı hukuk kuruluşlarına, bir örnek vermek gerekirse Bird and Bird’e verilmiş, onlar bu konudaki mütalaalarını artarmışlar. Önemli maddeler olduğunu gördük yani kişinin kişisel verilerinin korunmasına dair önemli gelişmeler olduğunu gördük. Bir örnek vereyim. Bu basın toplantısının metni tabii hepsi yabancı dilde. Birkaç gündür onunla uğraşıyoruz yani bunu çevirme anlamında bununla ilgili çaba gösterdik. Birkaç örnek vermek isterim bu konuda: Mesela kişiye kişisel verilerini isteğe bağlı olarak silinme hakkı veriyor. Buna Avrupa Birliği “unutulma hakkı” diyor.

BAŞKAN – Unutmak, unutmak.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, bu veriliyor. Rıza haricinde kişinin kişisel verilerini almışsa ona mutlaka bilgi verme sorumluluğu getiriliyor. Bunun yanında, verilerin mesela bir alanda... Diyelim ki bir şirkette bizim kişisel verilerimiz var. Bir başka şirket de bunu istediği zaman “Benim o şirkette kişisel verilerim var, ondan yararlanabilirsin.” diye en azından kırtasiyeyi azaltan düzenlemeler var ama her şeyden önce benim önemli gördüğüm örneğin yeni taslakta 16 yaşından küçük çocukların sosyal medyada Twitter, Facebook gibi sayfa edinmesi engelleniyor.

Şimdi, bu itibarla işin sadedine geliyorum. Tabii ki usul hakkında söz aldım. Bu taslaktan bilgi edinmemiz gerekiyor Sayın Başkanım. Şimdi, şunu yapabiliriz: Eğer başlangıçta “Evet, bizim için şu anda acil bir tablo var. Yeni yapılan düzenleme bizim ülkemiz şartlarında bizi biraz zor duruma da düşürebilir. Biz bir an önce çıkarmak istiyoruz.” denip baştan böyle bir görüşme trafiği olsaydı belki çok daha farklı yaklaşabilirdik ama bugün “Acaba bunu geçirebilir miyiz?” mantığıyla bu işin bu noktaya gelmesi bizim için üzüntü vericidir. Bunu ifade etmekte fayda görüyorum. Keza bunu bilip de -yani buradaki Komisyon üyelerinin çoğunun bundan haberdar olmadığı kanaatindeyim- bize aydınlatıcı bilgi vermeyen buradaki katılımcılardan varsa onları da kınadığımı ifade etmek isterim bu noktada.

Şimdi, Avrupa Birliği'ne tabii şöyle denebilir: “Bakın sizin yeni kriteriniz daha Parlamentodan geçmeden onayladık. İşte, alın size, kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanunu da önünüze koyuyoruz.” diyebiliriz ama bizim için önemli olan bu memleketin yaşayan insanlarıdır, onların korunması gereken varlıklarıdır. Bunlardan biri de kişisel verilerdir. Bu anlamda Sayın Başkanım, bu toplantıya burada nihayet verilmesini, bu taslağın çevirisinin yaptırılıp Komisyon üyelerine tevdi edilmesini, buna istinaden üzerinde bir inceleme yapıp bu vesileyle gerekirse gerekli düzenlemeyi yapmayı talep ediyorum. “Ha, çok acil, oylama yaparız, oylama sonucunda bu talebinizi reddediyoruz.” dersiniz yine bu çeviri yapılsın. Bu maddelerle ilgili çok kaygılarımız var. Bu kaygılarımızı sürekli olarak dile getireceğiz arkadaşlarımızla birlikte. Bu kaygılarımızı inceleme sırasında da bu taslaktan lütfen bu Komisyonu bilgilendenmekten mahrum etmeyin diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Tamam, bilgi sahibi... Bakanım, söz vereceğim ama ondan önce Hocaya... Leyla Hanım, değil mi? Leyla Hanım, Ömer Bey'in bu istidradına yani parantez içi bilgilendirmesine, tasarı karşısında, unutmama hakkı vesaire, nedir?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, izniniz olursa ben açıklamada bulunayım, ondan sonra siz Sayın Hocama söz verin.

BAŞKAN – Buyurun Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı -Sayın Aldan da ifade etti- gerçekten hepimiz için son derece önemli bir tasarı. Bunda hepimiz müttetikiz. Bir defa, bu tasarı içerisinde bizim Hükümet olarak “Şuraya dokundurmayız, burada konuşurmayız. Grubumuzun çoğunluğu var.” gibi bir anlayışımız kesinlikle yok. Burada en doğruyu, en güzeli beraber yapalım. Onda kimsenin şeyi olmasın.

İkincisi, Sayın Aldan'ın dediği şeylerin tamamı çalışmalar sırasında incelendi. Şu anda orada kabul edilmiş bir metin de yok ama hazırlanmış, mutabakata varılmış bir taslak var. Onun üzerinde çalışılmış. Önümüzdeki günlerde muhtemelen görüşülüp kabul edilecek, süreç de onu gösteriyor. Bu çalışmalar sırasında bu metin de dikkate alınmıştır, alınmıştır. Brüksel'e biz Bakanlıktan arkadaşlarımızı da gönderdik. Sadece Türkiye'dekilerle değil, Brüksel'de de bu konularda uzman olanlarla oturuldu, orada da bu kanun üzerinde görüş alışverişinde bulunuldu, onların tavsiyelerinden gerçekten istifade ettik. Çok da faydalı oldu. Şu anda bu metnin Türkçesi de bizde var. Biz o metnin de Türkçesini çoğaltıp arkadaşlara dağıttırabiliriz. Oradan da incelesinler. Komisyonumuz görüşmelerine devam etsin. Görüşmeler sırasında mutabık kalınan konular, burada Komisyonumuz kabul buyurursa zaten metne girer. Genel Kurul aşamasına kadar da biz bu konudaki değişiklikleri pekâlâ yapabiliriz.

Şundan, biraz hızlı gitmemiz gerektiğine kanaatimiz var: Çünkü mart içerisinde vize serbestliğiyle ilgili Türkiye'nin birtakım taahhütleri var. O taahhütlerden birisi bu. Esasında bu yasa -otuz dört yıl dedi, doğru söylüyor- 89'dan beri de bilfiil üzerinde çalışılan bir şey. Şu anda eksiklerimiz varsa biz o eksiklikleri tamamlamaya, yanlış varsa yanlışları düzeltmeye hazırız ve bu Komisyon zaten bunu yapacak. Genel Kurula kadar da zaten kamuoyu tartışacağı için yeni öneriler, yeni eleştiriler gelecektir. Gerçekten yanlış yapıyorsak onu hep beraber düzeltiriz.

Bu noktada, Hükümet olarak her türlü öneriye, eleştiriye, her türlü değişikliğe hazır olduğumuzu... Yeter ki bunun doğru olması, bu heyet tarafından kabul edilsin.

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Değerli arkadaşlar, tabii, hem küresel seviyede hem de millî seviyede bir alan hukukunun ilk defa düzenlenmesini yapıyoruz. Avrupa da gelişmiş değil, oluş hâlinde bir hukuk. Geçen gün Komisyon çalışmalarını başlatırken özellikle işaret ettim. Türkiye emsal alması gereken değil, emsal alınması gereken bir ülke olmalıdır. Adalet Komisyonunun her değerli üyesinin bu seviyeyi inşa edecek hukuki kapasiteye sahip olduğunu bizzat görüyorum, düşünüyorum, örnekler de var. Uluslararası konferanslara ve temsilî görevlere katıldığımız zaman bunu ifade ediyoruz. Komisyonumuz bir nöbeti değil, süreci en güzel, en verimli şekilde sonuçlandırmaya çalışan bir komisyon ve Avrupa Birliği normları da hedef normlar değil, bana göre alt normlardır, standardın altını gösterir. Onun ötesine de geçebiliriz. Biz serbest müzakere içerisinde...

Sayın Bakanım, onu lütfederseniz, bütün arkadaşlara dağıtalım, fotokopi çekip bütün arkadaşlarımıza verelim onu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, verdim, fotokopi çekiyorlar, birazdan bitince dağıtacaklar.

BAŞKAN – Tamam.

Biz müzakeremizi yaparız, sürdürürüz ve gerekirse, öyle bir kanaat hasıl olursa Ömer Bey, Başkanım, tekrirmüzakere yoluyla, itmam ettiğimiz maddeye dahi dönmemiz mümkün, Genel Kurul aşamasına dönmemiz mümkün. En iyisini bulalım. Ama şu anda vize muafiyeti bakımından bir müstaceliyet var. Ben şu anda şey değil, ne Avrupa'yı...

Çünkü ben gerçekten, bu alanda kişilik haklarının korunması... Egger'dir bunun büyük mimarı, İsviçreli çok büyük hukukçu. Yeni yeni diyoruz ama şahsın hukukunun da büyük temellerini atmış. Müzakere yoluyla en güzel şekilde şunu değiştirelim diyebiliriz.

Takdiri size bırakıyorum arkadaşlar. Ben arz ediyorum yani.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Başkan, usul hakkında ben de bir şeyler eklemek istiyorum.

BAŞKAN – Bizdeki usul konusu şu sevgili kardeşim, değerli üyem: Usul, biliyorsunuz, uzun... Veriyorum yani vermiyor anlamında değil. Usul tartışması öznel bakımından dar kapsamlı bir tartışma.

Buyurun.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Bu, Avrupa Birliği'nin 15 Aralık 2015 tarihli basın bildirisini ben tercüme ettim. Şimdi, Komisyon üyelerimizi çok az bilgilendirmek açısından bu basın açıklamasıyla ilgili bir bilgi vermek istiyorum.

Şimdi, malumunuz, biz şu anda 95/46 sayılı Avrupa Birliği direktifi esas alınarak hazırlanan bir tasarımı görüşüyoruz. Şimdi, Avrupa Birliği direktifleri belli bir konuda belli bir amaca ulaşmak için üye ülkelerin uyması gereken asgari standartları belirliyor. Şimdi, ben Sayın Hakkı Köylü'nün bu Komisyonun ikinci toplantısında -hatırladım, ondan sonra da tutanaklardan baktım- çok haklı ve doğal serzenişleri olduğunu gördüm. 2008 senesinde bu tasarı ilk geldiği zaman, onun tabiriyle kucağımıza geldiği zaman, 1952 seneli İsviçre yasalarından bir iktibas yapıldığını, hâlbuki 1992 yılında bu yasaların değiştiğini yani bizim bir adım geriden gittiğimizin görüldüğünü ve değişik zorluklarla da yasallaşmanın olmadığını gördük.

Şimdi, elimdeki Avrupa Birliği'nin basın bildirisinde diyor ki, bu direktifle ilgili reform hareketi olarak nitelendiriyor: "Final tekstine yani son metnine 2016'nın ilk aylarında ulaşacak, Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi tarafından görüşülüp onaylanacak, kabul edilecek ve önümüzdeki iki sene içinde, kabul edildikten sonraki iki sene içinde tüm üye ülkeler tarafından uygulanması istenecek."

Şimdi, bizim elimizdeki tasarıda olmayan yani hemen bir iki ay sonra kabul edilecek olan metinde -Sayın Bakanım eğer lütfen buyurup dağıtırsanız- şunlar var -bizim tasarımda bunlar yok- diyor ki: "Easier access to your own data" yani kendi kişisel verilerinize kolayca ulaşabilmek. O şirkete, bu şirkete verdiğiniz verileri o şirketten, bu şirketten çok basit bir hareketle "Benim sende hangi verilerim vardı?" diye sorup öğrenebilme. Diyor ki: "A right to data portability" yani kişisel verilerimi verdiğim bir şirketten o kişisel verilerimin başka bir şirkete aktarımını isteme ve sağlama hakkı, transfer hakkı. Diyor ki: "A clarified right to be forgotten" yani unutulma hakkı. Kişisel verilerimi kendi rızamla verdiğim bir "database"den istediğim anda, silinmesini, unutulmasını, yok edilmesini, imha edilmesini isteme ve en önemlisi "a right to know when your data is what has been hacked" yani yasa dışı yollarla eğer o şirket benim kişisel verilerimi koruyamadıysa "Senin kişisel verilerin şu tarihte, şu şekilde yasa dışı yollarla birilerinin eline geçti." ve bunun gibi, şirketler için, hükümetler için de birtakım direktifler var.

Şimdi, biz eğer mevcut tasarımı görüşmeye devam edersek ve alt komisyondan geldiği şekliyle bunu kabul edersek çok değil, bir iki sene sonra yeni bir düzenleme yapmamız gerekecek. E şimdi, 2008'de düzenleme yapmamanın, yapamamanın gerekçesi elimizde yeterli olmamasıydı. Bizim elimizde şu anda Cumhuriyet Halk Partisi olarak Bakanlığın elindeki belgeler yok. Olsa idi alt komisyondaki muhalefet şerhimizi de ona göre yazardık, ilerde maddeler görüşülürken de ona göre tekliflerde bulunurduk.

Şimdi, malumunuz, hukuk çok zor bir iş. Biz sizin hukuki ve demokratik bakışınıza çok güveniyoruz. Şimdi, burada bize dağıtılacak fotokopileri şu kısıtlı zaman içerisinde maddeler görüşülmeye başlandıktan sonra inceleyip bir grup görüşü oluşturmamız çok zor. O yüzden, ben usul bakımından toplantının hemen bu aşamada ertelenmesini, Adalet Bakanlığı bize yeni teksti verdikten sonra bize belli bir zaman tanıyarak tekrar yapmamızın daha sağlıklı olacağını düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Evet, buyurun.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Evet, Sayın Bakanım, biz de bu görüşmelere başladığımızdan bu yana gerek akademisyen arkadaşlardan gerekse Hükümetten 95/46 sayılı direktifi esas alarak çalışmalara devam edildi. Kimse bize Avrupa Birliği'ndeki bu yeni direktif hazırlığından bahsetmedi. Sayın Bakanım "Onlar dikkate alınarak hazırlandı." diyor ama referans olarak hep...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Orada gözden geçirdim.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Evet, gözden geçirildiğini söylüyorsunuz ama bu bugün konuşulan bir mevzu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani, siz yeni gündeme getirdiniz. Bizim gündemimizde o ta aralıktan beri var.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Komisyonun bundan bilgisi yok, onu söylüyorum.

O nedenle, gerçekten hepimizin, herkesin burada -iyi niyetle- kişisel verilerin korunması hakkındaki hassasiyetini biliyoruz, her konuşmaya başlayan da böyle başlıyor. Biz bu samimiyete inanıyoruz ve inanmak istiyoruz. Böyle bir yeni hazırlığın olduğu, böyle bir yeni metnin olduğu dönemde eski metni kendimize esas alarak bir yasa çıkarmamızın Avrupa Birliği nezdinde de bir kabul görmeyeceği açık.

O nedenle, bu görüşmelerimizin o metin taslağı elimize geçtikten ve biz de inceledikten sonra devam etmesinin bu amaca uygun olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

Şimdi, değerli arkadaşlar; oluşmuş Avrupa...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bunu dile getirdik. Usul tartışmasında aslında iki kişiden fazlası söz alamıyor ama İç Tüzük'ü aşan tolerans içerisinde buyurun, kendinizi ifade edin.

Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli katılımcılar; hepinizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Tekrara kaçmadan bir iki hususu özellikle belirtmek istiyorum. Sayın Başkan, hatırlarsanız geçen haftaki komisyon toplantımızda genel bir değerlendirme yaparken şunu söylemiştik: Biz kişisel verilerin korunması kanununun düzenlenmesine taraftarız, bu konuda katkı sunmaya hazırız. İşin en doğrusu olsun. Geciktirme niyetimiz yok bu konuda. Ancak, şimdi, burada bizim tespit ettiğimiz husus, kişisel verilerin korunmasıyla ilgili Avrupa Birliği'nin yeni düzenleme yapacağına ilişkin görüşün tüm Komisyon üyelerinin bilgisi dâhilinde olması lazımdı. Yani, bu konuda daha önce, Komisyon üyelerinden "Evet, biz bilgilendirdik." diyen var mı, bilmiyorum bunu. Sonuçta buradan oylanacak. Bütünüyle, hangi şartlarda oylayacağımızın da bilinmesi lazım. Yani, bu karşılıklı iyi niyet açısından, bundan sonraki sürecin de yürütülmesi bakımından bunu özellikle dile getiriyorum.

Burada en azından kısa süreli de olsa bir ara verelim. Yani marta kadar çok var, öyle bir uzatma niyetimiz yok burada ama bunun orijinal olarak çevirisinin olduğu bir şeyin bilgisi verilsin, bunlar incelensin, ondan sonra tekrardan devam edebiliriz buna.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, bir defa, Adalet Komisyonu, Avrupa Birliğinde bırakın oluşmakta olan standardı, oluşmuş standardı bile gözetir ama onunla bağlı değil, daha ileri standartlar oluşturmalı, bu doğal. Şimdi, Avrupa Birliğinde henüz taslak hâlinde olan, demeclerle deklare edilen ama norma dönüşmemiş bir çalışmayı bekletici sorun olarak almayı ben Adalet Komisyonunun liyakati karşısında rasyonel olamayacağını düşünüyorum. Takdir sizin ama Genel Kurula kadar... Şimdi dağıtıyoruz. Ben bu Komisyonun her bir üyesinin, 30 maddedeki iç uyumu bir gece içerisinde yapabileceğini düşünüyorum. Ben Ticaret Kanunu gibi temel bir kanunda böyle bir problemle karşı karşıya kaldım, her partiden üç arkadaş o çalışmayı yapar ve "Bu taslağa, bu projeye şu eklemeler yapılmalıdır." der, tabii Hükümetin de bu konudaki görüşü alınır, o çalışmayı Genel Kurula kadar yaparız, hedefimiz aynı. Ama ben henüz oluşmamış Avrupa taslaklarının bekletici bir sorun olmayacağını, benim bireysel görüşüm, bırakın, oluşmuş mesela, tazminat maddesi, Avrupa Birliği çok geride. Yani burada birkaç şeyle koruyabilirsiniz, ceza normlarıyla koruyabilirsiniz, disiplin normlarıyla koruma sağlanabilir ama tazminat çok geride. Yani nasıl, alt komisyona da bakmadım ne yaptılar diye. Benim görüşüm bu, takdir sizin.

Ömerciğim, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Madem bu kadar kendi kendimize bir şeyler yapıyoruz, Avrupa Birliğine gireceğiz diye niye bu kadar, onun iç hukuk sistemini iktibas etmeye çalışıyoruz?

BAŞKAN – Benim bireysel görüşüm bu.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Hepsi bire bir çeviri, bu yasadaki maddelerin yüzde 70-80'i zaten bire bir çeviri.

BAŞKAN – Ben olsam yüzde 20'si özgün olur.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yani o açıdan, bence Sayın Başkanım, işin o boyutunu bir tarafa bırakalım. Bir de şeyde yok, biz bunu derken bir ay taslağı bekleyelim anlayışında da değiliz elbette yani bu taslak belki kabul edilecek, belki edilmeyecek. Buradaki süre talebimizdeki maksat, en azından bunu inceleyecek kadar ve iki düzenlemeyle, iki taslakla bu yasa tasarısı arasındaki farkı inceleyecek kadar bir gün. Zaten o konuda çok mahiriz, elbette ki Komisyon üyeleri çok yetenekli, merak etmeyin, çok fazla da süre istemiyoruz Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, aydınlatılmış aydınlanma için akşam iki saatin Ömer Bey'e, hepimize yeteceğini, yetebileceğini düşünüyorum, yeter ki Bakanımız metni dağıtsın.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – O zaman, oylama istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yapalım, peki.

Efendim, Avrupa Birliği organlarının bu konudaki hazırlama çalışması Adalet Bakanlığımız tarafından Komisyona dağıtıldı mı diyelim, dağıtılıyor mu diyelim? Dağıtılıyor yani oturum içinde dağıtılacak.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, metin kabarık bir metin olduğu için...

BAŞKAN – Kaç sayfa?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, 30-40 sayfa gibi bir şey var ama arkalı önlü yani şimdi, onun için, buradaki değerli üyelerimizin sayısı kadar çoğaltılması bir zaman alacaktır ama Anayasa'nın 20'inci maddesinde bir değişiklik yapıldı bildiğiniz gibi, izninizle orayı okumak istiyorum, 2010 değişikliği: "Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar." Şimdi, silinme, unutulma gibi konuları esasında biz Anayasa'ya 2010'da da koyduk. Bu kanunun içerisinde maddeler geldiği zaman ilgili maddede müzakere ederken konusu geldiği için bizim buna itirazımız olmaz, bir kişi "Beni silin, kaydetmeyin orada." diyorsa bu yasa çerçevesinde, maddeler görüşülürken konuşuruz çünkü anayasal

olarak biz zaten milletimize bu hakkı vermişiz. Kişisel verisinin amacı doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını kontrol etme hakkını da vermişiz.

BAŞKAN – Yok, normlar açık olsun diye, noksan norm kalmasın diyor arkadaşlar.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bununla ilgili maddeler görüşülürken bir eksiklik varsa öneriyi orada verdiklerinde müzakere ederiz, hiç şey olmaz çünkü bu hakların biz bu kanuna tam yansımalarının arkasındayız.

BAŞKAN – Bakanım, burada iki görüşü denkleştirmenin iki yolu var. Komisyon beyanı olarak bu yollardan birisi, Genel Kurul müzakere aşamasına kadar her partiden birer arkadaş oturur, bu birikimden, yeni müktesebattan -ben müktesebat demiyorum, rüşeym diyoruz ona, oluşmakta olan bir durum- bundan buraya uyarlanması gereken bir norm var mı, yok mu? O karara varılırsa Genel Kurul aşamasına kadar zaten hakları var ama biz de Komisyon olarak bunu deklare edelim, gerçekten böyle bir ihtiyaç varsa Bakanımız da ifade etti, çok da örnekleri var bizim Ticaret Kanunu'nda bunu biz yaptık. İsa Gök'tü CHP'yi temsil eden, mesela, taşıma sözleşmesinde bir yıllık süre öngörülmuş ve oy birliğiyle geçmiş Komisyon'dan, trafik kazasında iki yıl, taşıma sözleşmesinde bir yıl, her neyse, o uyarlamaları yaptık. Birinci denkleştirme budur.

İkinci denkleştirme de ertelemedir. Ben ertelemenin yani erteleme yapmamanın amaçla çatışmadığını düşünüyorum, yeter ki uyarılma verisini elde edelim, uyarılar onu. Komisyon çalışmasının sonuna kadar tekririmüzakere yoluyla uyarlayabiliriz veya Genel Kurulda o komisyonu oluşturacak arkadaşlar -ben ona zaman zaman ara komisyon diyorum- teklif hazırlarlar, Genel Kurulda kabul ederiz.

Peki, Ömer Bey... "Kök başkan" diyorum ben buna Bekir Bey, Parlamento hukukunda geliştirdiğim bir kavram, her grubun bir kök başkanı var, CHP kök başkanı Ömer Bey "Oylayalım." diyor.

Ömer Bey, buna rağmen oylayalım mı üstat?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Oylayalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, olur.

Komisyon çalışmalarının Avrupa'da oluşmakta olan bu tasarıyla yakın bağı bulunan hazırlık çalışmasının gözetilmesi için çalışmaya ara verilmesi yönünde bir önerge var, usul önergesidir, "Ara verilsin." diyor sözlü olarak... Ara verilmesini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Çalışmaya devam yönünde irade ortaya çıkmıştır.

Arkadaşlar, Komisyonumuza çağrılı tüzel kişileri, gerçek kişileri temsilen çağrılan arkadaşlarımız var, milletvekili arkadaşlarımızın danışmanlarının sıralarda oturduğu yönünde bir bilgi var. O arkadaşlarımız zarif ve nazik şekilde çağrılı arkadaşlara yerlerini teslim etsinler.

Teşekkür ediyorum.

Katılımcıları okutalım, ondan sonra maddeyi okutacağım.

(Katılımcı listesi okundu)

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) (Alt Komisyon metni)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi okutuyorum:

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

BAŞKAN – Evet, maddeyi müzakereye açıyorum.

Söz isteyen arkadaşlar...

Buyurun efendim.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, şimdi, bu kanunun amacı kişisel verilerin korunması gibi görünüyor ama aslında bakarsanız, buradaki amaç ne? Şu anda dünyadaki en değerli şey veri, kişilerden elde edilen veriler ve dolayısıyla, bu verilerin bir şekilde işlenmesi ve bunlar üzerinden bir gelir elde edilmesi amaçlanıyor çünkü uygulamada bunun böyle olacağını hepimiz biliyoruz.

BAŞKAN – Murat Bey, bizim Komisyon, Adalet Komisyonu teknik bir komisyon, geneli üzerindeki müzakereleri maddeye giydirme gibi bir usulümüz yok, bu takdiri arz ediyorum.

Dinliyorum, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Ama Başkanım, şunu ifade etmeye çalışıyorum: Burada kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülüklerinin yanında, bu veriler işlenirken, kullanılırken, paylaşılırken buradan elde edilecek finansal, maddi kârların nasıl dağıtılacağı, nasıl paylaşılacağı, nasıl ihale edileceği, ne usulde satılacağını da ifade eden bir tanımlamaya gitmek zorundayız -sonrasında da yine eleştirilerimiz gelecek- çünkü buradaki temel sorun bu veriler üzerinden ve işlenmesi üzerinden elde edilecek parasal, maddi değerlerin nasıl paylaşılacağıdır. Buradaki asıl mesele bu

asında arkadaşlar. Dolayısıyla, amaçtan başlayarak bu maddelerin bu yasanın içerisine yerleştirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Önerge yok.

Maddeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.

BAŞKAN – Söz talebi yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Açık rıza: Belirli bir konuya ilişkin, açık bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan yazılı, onaylanmış olmak kaydıyla sesli veya sözlü, elektronik rızayı,

b) Anonim hâle getirme: Kişisel verilerin, başka verilerle eşleştirilerek dahi hiçbir surette kimliği belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiyle ilişkilendirilemeyecek hâle getirilmesini,

c) Başkan: Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanını,

ç) İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi,

d) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

e) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,

f) Kurul: Kişisel Verileri Koruma Kurulunu,

g) Kurum: Kişisel Verileri Koruma Kurumunu,

ğ) Veri işleyen: Veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi,

h) Veri kayıt sistemi: Kişisel verilerin belirli kriterlere göre yapılandırılarak işlendiği kayıt sistemini,

ı) Veri sorumlusu: Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, buyurun üstadım.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; şimdi, tabii, Sayın Bakanın gönderdiği notlar önümüze gelince... Şimdi, Sayın Bakan, Sayın Başkan; Anayasa'nın 20'nci maddesinde, az önce Sayın Bakanın okuduğu çerçevede, kişisel verilerin korunması hakkındaki bir kanunun kapsamını, şümulünü değerlendireceğiz. Ancak bizim bu maddelerin üzerinde bu hükümler çerçevesinde herhangi bir somutlaşmış bir çalışmamız bulunmamaktadır.

Şimdi, bildiğiniz gibi, az önce söylendi ama biz Avrupa Birliği normlarında... Ki orada kabul ettiğimiz uluslararası sözleşmeler var. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi bizim de Anayasa'mıza kaynaklık eden bir hukuk normu olarak... Birleşmiş Milletler Anayasası, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve buna paralel oluşmuş içtihatlar var orada. Şimdi, buradaki düzenlemeleri bu çerçevede bu kapsamlı yapıyı incelemeyen, üzerinde hangi değişiklikleri vereceğimiz konusunda bir çalışmamız bulunmadan şu anda bunları incelemeyen herhangi bir yorum yapmak ya da bir önerge vermek şu an için mümkün görülüyor.

Şimdi, daha önce yürünmüş bir yol var Avrupa'da, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları var. Bu ciddi bir çalışma, öyle anlaşılıyor, tabii ki baktığımızda maddeleştirilmiş durumda. Dolayısıyla, şu anda bir oldubittiyile biz incelemeyen parmak kaldırıp indiriyoruz. Yani meselenin gerçekten kapsamlı olarak değerlendirilmesi için, en azından şu nu inceleyinceye kadar nasıl oluyor, nasıl gidiyor bir süre verilmesi hakikaten gerekli.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) - 117 sayfa efendim.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Yani yarın toplanalım efendim, inceleyelim. Oylamaya da gerek yok. Biz, buradaki takdiri Komisyon üyeleri olarak yapabiliriz.

Şimdi her madde üzerinde konuşacağız ama şurada nasıl düzenlenmiş, bununla ilgili Avrupa'da...

BAŞKAN – Namıkçığım burada düzenleme yok, öneri var.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Taslak diyorsun.

BAŞKAN – Taslak.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Taslak ama maddeleştirilmiş bir çalışma taslağı, ciddi bir çalışma, yani böyle bir makale değil sadece, onu demek istiyorum. Böyle bir ihtiyacımız var gerçekten. Tabii ki takdir sizin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Namık Bey.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bakanım, buyurun.

Arkadaşların ısrarı var, hiç olmazsa bu akşam çalışalım diyorlar.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkanım, yani bunu biz incelemeden nasıl değerlendireceğiz? Avrupa’da çalışılmış bir metin bu.

BAŞKAN – Buyurun Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, tabii, bu metinle ilgili, demin de arz ettim değerli Komisyona, bu metin, bu çalışmalar sırasında Bakanlık tarafından, bu Komisyon tarafından etraflıca değerlendirildi. Bir defa, bu metin görülmeden, incelenmeden, bu tasarı yüce Komisyonun huzuruna getirilmiş değil. Bunun değerlendirildiğini zaten şimdi arkadaşlarımız incelerken de göreceklerdir.

Ben 3’üncü maddeyle ilgili bir hususu Komisyonun dikkatine arz etmek istiyorum. Alt komisyonda 3’üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki açık rıza tanımında bazı değişiklikler yapıldı. Şimdi, orada “yazılı” ifadesi de açık rızanın içerisine kondu. Tabii, bunun uygulamada ortaya çıkarabileceği sorunlar hakkında birkaç bilgi arz etmek istiyorum. Ondan sonra Komisyonumuz yazılı olmasında ısrar ederse benim herhangi bir diyeceğim yok fakat şu anda ekonomik hayatı felç edecek bir sorun çıkarabilir bu. Neden? Şimdi, AVM’lerde veya herhangi bir yerde alışveriş yapıyorsunuz kişisel verinizi kasada ne yapıyorlar? Adınız, soyadınız, telefon numaranız, adresiniz, fatura kesecekler ve insanlara bir de “Yazılı bu verileri alabilir miyim?” diye yazılı onlardan rıza alma gibi bir durumla karşı karşıya kalınacak. İşte hastanede, diyelim, kişisel veriler işlenecek, pek çok yerde yani yazılı rıza konusunun çok büyük uygulama sorunlarına yol açacağını, belki bir iki ay sonra bu Komisyonun yeniden bu yazılı rızayı ele almak zorunda kalacağını değerlendiriyoruz. Zaten ismini veren kişi, orada alışveriş yaparken telefonunu veren, adresini veren kendi rızasıyla bunu veriyor, vermekle zaten bunu yapıyor. Vermediği zaman da onu zorlayan bir şey yok, bu açık rızanın uygulamadaki zorlukları da dikkate alarak esnek bir şekilde düzenlenmesinde fayda olduğu kanaatindeyiz. Eğer Komisyon uygun görürse bu “yazılı” kısmını çıkaralım, bu maddenin uygulamasında sorun çıkmasını diye değerli Komisyona arz ediyorum. Tabii, yok, Komisyon, bu kalsın derse bizim Bakanlık olarak bu notu düşelim çünkü bunu beş altı ay sonra getirdiğimizde söylememiş olmayalım.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – 2’nci maddenin müzakeresi bitmişti.

BAŞKAN – Hangisinin?

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Bakan, 2’nci maddeyi...

BAŞKAN – 3’teyiz, 3’teyiz Cemal.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 3’üncü maddenin (a) bendi.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Bir de Sayın Bakan, biraz önceki bizim ısrarımızla ilgili bir şeyler söyledi.

BAŞKAN – Ben dedim ki: Yarın sabaha kadar inceleyelim diyorlar arkadaşlar.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İncelesinler, Sayın Başkanım, yani bizim orada bir şeyimiz yok, yarın sabaha kadar inceleme konusunda herhangi bir şeyimiz olmaz.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bu kadar önem verdiğimiz kişi temel hak ve hürriyetlerini bu kadar yakından ve ciddi etkileyecek bir yasanın bir gün gecikmesinin nasıl bir sıkıntısı olabilir. Yani bir gün şunu inceleyelim. Ne olmuş, ne diyorlar? Çünkü bu yasanın hazırlanışının her şeyinde Avrupa Birliğinin 95 sayılı direktifi bize referans olarak getirilecek.

BAŞKAN – Çalışacaklar efendim.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Şimdi, yeni bir çalışma var, bu çalışma hakkında Komisyon üyesi arkadaşlarımızın -iktidar muhalefet- bilgilendirilmesinin nasıl bir sıkıntısı olabilir ki, bir gün gecikirse, iki gün gecikirse nasıl bir sıkıntısı olabilir Sayın Başkanım?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkanım, az önce ifade ettiğimiz şekilde Avrupa Birliği normlarının...

BAŞKAN – Standart, daha ileri gitmeliyiz.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Özgürlükler bakımından, bireysel hak ve özgürlükler bakımından, haklar bakımından Avrupa Birliği normlarının alt sınırı belirlediğini ve bizim daha yukarı standartları... Bu çok güzel, biz de aynı şeyi düşünüyoruz. O zaman, Avrupa Birliğinin şu anda hazırladığı taslak metinde ne var, ne yok, biz de hangi önerileri getirebiliriz? İşte, Sayın Bakan, uygulamada çıkacak sıkıntıları işaret etti. Dolayısıyla aynı şeyleri, aynı amaca yönelik olarak aynı mantıkla çalışıyoruz. Dolayısıyla izin verin arkadaşlarımızla inceleyelim ve ondan sonra önerilerimiz olursa onları da burada somutlaştıralım, kafamızda şey olmasın. Yoksa yarın Genel Kurulda bunları söylemek yerine burada mutabakatla girmesi daha uygun değil mi? Öyle olacağını düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Anladım, tabii.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Avrupa Birliği Bakanlığının temsilcisi var bu konuları yakından takip eden, hocalarımız var. Adalet Bakanlığında da “AB Genel Müdürlüğü” diye AB konularıyla ilgilenen müstakil genel müdürlük var. Esasında, bu konular üzerinde gerçekten çok etraflıca duruldu. Eğer söz verilirse, AB Bakanlığı da bu konularda çalışan ilgili kişilerin de bu konularla ilgili görüşlerini ifade etmesinde fayda var. Sanki bu taslak hiç görülmemiş, daha Bakanlığın da bu tasarıyı hazırlayan Bilim Komisyonu ve Teknik Komisyonun da bundan hiç haberi yokmuş, bunu hiç incelememiş gibi bir algı oluşmasını istemem çünkü satır satır incelendi o, bunu bir kez daha yüce Komisyonun bilgisine arz ediyorum.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Sayın Bakanım, Komisyon üyeleri incelemeyi, onu diyoruz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İşte, Komisyon onun için var, burada müzakere edeceğiz.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Bakanım, bizim elimize yeni geçti, biz inceleyemedik, Avrupa Birliği bakanları incelemiş ama biz incelemedik.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlar, aslında belli bir gündem yapıldı, geneli üzerinde müzakere yapıldı, bunlar değerlendirildi.

Arkadaşlarımızın bir hususu var, diyorlar ki: “Bu veriyi biz incelemedik.” Bakanlık incelemeyi demiyor, gözetilmedi demiyor. On gün, yirmi gün de değil, zaten vücut dillerinden öyle görüyorum ki yarın akşama kadar da çalışmayı bitirelim diye bir anlayış da görüyorum yüzlerinden. Ben pozitif yasamanın ilk örneği olması bakımından arkadaşlarımız uygun görürse... Gerçi usulen bitirdik bunu. Ömer Bey, usulen bitirdik ama bir metin elimize geçmedi, tereddütlerimizi izale etmek için bir ara zamana ihtiyaç var deniyor. Yarın veya bugün yine belli bir saatte ama bugün şey edemezler. Yarın sabahleyin biraz oturumu erkene alırız ve süratle... Teknik bir kanun zaten. Arkadaşlar, bakın, yarın gece yarımında da olsa bunun bitmesi lazım, önergelerinizi hazırlayın, çalışın vesaire. Ben mesela Komisyon üyesi olsam böyle bir savunmayı haklı görmem. Avrupa Birliğinin geldiği seviyeyi her komisyon üyesinin dijital dünyadan araştırıp elde etmesi lazım ama yok, elde edilmemiş, arkadaşlar da samimi bir şekilde bunu ifade ediyorlar. Bu maddeyi sona erdirdikten sonra, bu maddeyi bitiriyorum.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yarın bitirelim, şimdi, şöyle diyorum, bakın...

BAŞKAN – Ömer Bey, bitireyim öyle.

Bu maddeyi sona erdirdikten sonra... Benim beyanımın bağlayıcı bir etkisi yok. Gündeme hâkim olan Başkan değil, Komisyonun kendisidir. Komisyon vücut dilleriyle dahi bu ara çözümü kabul ederlerse ben yarına ertelerim; tek şartla, yarın yarı geceler de olsa bunu bitireceğiz çünkü belli bu, uluslararası standart.

Buyurun Ömer Bey.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Zaten onu söylemeye çalışıyoruz.

Şimdi, şöyle bir şey var: Elimizde bir tane metin var. Bir karşılaştırma olanağımız olacak. Mesela burada baktım, para cezaları var, idari cezalar, inanılmaz cezalar.

BAŞKAN – Olmayabilir, tamam, gözden geçirelim.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Diğerinde de öyle.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Yok, buradaki daha fazla.

Mesela 6'ncı maddede bir değişiklik yapılmış, bunlar sevindirici şeyler. Mesela insanların kılık kıyafetidir, yok mezhebidir, bu bile fişlenecekti, bunlarla ilgili düzenleme yapılması olumlu. En azından bizim belli çekince maddelerimiz var, yani bütün maddelere karşı olma durumumuz da yok. Yarın o çekince maddelerimize ilişkin değişiklik önergelerimizi vereceğiz ve bir değerlendirme yapacağız. O açıdan bence Komisyonun daha sağlıklı işlemesi açısından yarına kalmasında yarar var.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, vücut dillerinizden yarına ertelemenin makul olduğu yönünde bir iradi izharını çıkarıyorum, yanılmıyorum galiba Sevgili Bakanım? Ancak, ben, Bakanım, 3'üncü maddeyi bitireceğim. Bakanın açıklamasına katılıyorum, hukukta kavram esnekliğinden kavram sınırlamasına gittiğiniz zaman kurşunu topuğunuza sıkıştırsanız, açık rıza bellidir. Açık rızanın somutlaması ne olacak? O uygulama ortaya çıkaracaktır.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Başkanım, bunu da yine isterseniz yarın tartışalım.

BAŞKAN – Hocam, ben bitireyim, yarın tekrirmüzakere yaparız.

Başkanınızın içti hadına bu kadar uyun.

Ben burada tanımlı, virgüllü, noktalı değil, açık, sarih irade –hukukta yerleşmiştir- ne kadar daraltırsanız, esnekliği ne kadar giderirseniz yarın olası sorunları absorbe edememe gibi bir riskle karşı karşıya kalabilirsiniz.

Bu konuda önerge yok.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, izniniz olursa burada bizim bir ifademiz daha var. Burada yazılımdan sonra onun sesli veya sözlü ya da ilavesini yapalım arasına diyoruz. Elektronikten sonra...

BAŞKAN – O zaman yarına bırakıyorum ben, önerge giriyor Bakanım, olmaz, karışır.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, önerge...

Elektronikten sonra “ortamda” kelimesini koymamız.

BAŞKAN – Değerli Kardeşim, eğer ben sözlü önergeyi işleme koyacaksam bölemem, amipleştiremem.

Burada ben, alt komisyon metni değil, öbürü diyebilirim. Yarın alt komisyon metninin dışında, ana komisyon metninin dışında da bir irade arzuluyorsa..

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, önerge geldi.

BAŞKAN – Geldi mi?

Okuyun.

Başka fıkra var mı?

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Şimdi, bu maddenin müzakeresi tamamlanacaksa bizim de önergelerimiz var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Var mı yanınızda önerge?

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Tabi efendim, şimdi, yani... Sözlü olarak...

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben çalışmayı yarın...

Bu gibi durumlarda, Ali Rıza Bey'le falan bir tartışmıştık, dokuz buçukta toplantı yaptık değil mi, sen var mıydı bilmiyorum. Dokuz buçukta toplantı yaptık.

Yarın ben Anayasa Uzlaşma komisyonundayım.

10 müsait mi?

Yarın saat 10' da toplantıyı açmak üzere çalışmalarını sonlandırıyorum.

Kapanma Saati: 16.30

